جهان‌نما

پالایش نفت خام در چین ۶ درصد رشد کرد

پالایشگاه‌های چین ۱۰۲/۴۹ میلیون تن نفت‌خام طی دو ماه اول سال جاری پالایش کردند که ۶/۱ درصد افزایش سالانه داشته است.

به گزارش اویل پرایس، این مقدار معادل ۱۲/۶۸ میلیون بشکه نفت در روز و بالاترین رکورد این کشور است.

طبق آمار واردات، بیشترین نفت خام از خارج از کشور می‌آید. چین در فوریه برای چهارمین ماه پیاپی بیش از ۱۰ میلیون بشکه در روز نفت وارد کرد. چین در فوریه ۳۹/۲۲ میلیون تن معادل ۱۰/۲۳ میلیون بشکه در روز نفت خام وارد کرد که ۲۱/۶ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشت. در ژانویه واردات نفت چین ۴۲/۶ میلیون تن معادل ۱۰/۰۳ میلیون بشکه در روز بود که ۴/۸ درصد نسبت به سال قبل بالاتر رفته بود. پالایشگاه‌های مستقل چین که عموماً به آنها تی پات می‌گویند باعث افزایش واردات در نوامبر ۲۰۱۸ شدند. واردات چین در آن زمان به بالاترین حد ۱۰/۴۳ میلیون بشکه در روز رسید. این رکورد نتیجه شتاب تی پات‌ها برای مصرف کامل سهمیه شان در واردات نفت پیش از پایان ۲۰۱۸ بود. در سال جاری، دور جدید سهمیه‌های پالایشگاه‌های مستقل کمتر است چون بازار محلی از سوخت اشباع شده و سود بازار منطقه‌ای از صادرات سوخت ارزان چین پایین آمده است. طبق اطلاعات به دست آمده، ۸۹۰ هزار بشکه در روز به ظرفیت جدید پالایشگاهی چین اضافه می‌شود. سال آینده ۱/۰۸ میلیون بشکه در روز به ظرفیت پالایشگاهی چین اضافه می‌شود. در ۲۰۲۱ هم ۱/۱۲ میلیون بشکه دیگر اضافه خواهد شد. در نتیجه منطقی است که انتظار یک بازار اشباع شده دیگر را در چین داشته باشیم. مخصوصا به این دلیل که قوانین تولید گازهای خطرناک در سال آینده اجرایی می‌شوند و به تقاضای خرید سوخت‌های سولفور بالا ضربه می‌زنند، ولی طبق منابع صنعتی، تقاضا برای نفت در چین همچنان بالا می‌ماند. جدیدترین نشانه قدرت چین، از سرگیری واردات نفت از امریکا در اوایل ماه جاری بود. نفتکشی با ظرفیت حمل ۶۰۰ هزار بشکه نفت در روز یک محموله نفت را در اول مارس از ایگل فورد امریکا بارگیری کرده است. این اولین محموله نفتی امریکاست که از ماه آگوست سال گذشته تا حالا به چین می‌رود.

تلاش امریکا برای کاهش ۲۵۰ هزار بشکه‌ای صادرات روزانه نفت ایران

دولت امریکا به دلیل نگرانی از افزایش قیمت نفت به کاهش ۲۵۰ هزار بشکه‌ای صادرات نفت ایران در دور جدید تمدید معافیت‌ها رضایت داده است.

به گزارش اویل پرایس، امریکا احتمالاً معافیت‌هایی را که به هشت کشور واردکننده نفت ایران داده است تمدید می‌کند، ولی باید خرید نفت از ایران را کاهش دهند. هدف نهایی واشنگتن تغییر نکرده است؛ صفر کردن صادرات نفت ایران ولی فعلاً دولت ترامپ از واردکنندگان اصلی نفت ایران می‌خواهد مقدار خریدشان از این کشور تحت تحریم را پایین بیاورند. رقمی که واشنگتن می‌خواهد به آن برسد، زیر یک میلیون بشکه در روز است؛ یعنی کاهش فروش ۲۵۰ هزار بشکه نفت در روز. بزرگ‌ترین مشتریان نفت ایران هند و چین هستند.

طبق گفته یک منبع آگاه، فعلاً هدف امریکا کاهش صادرات نفت ایران به زیر یک میلیون بشکه در روز است. وی اضافه کرد: واشنگتن نگران است در صورت تسریع روند صفر کردن صادرات نفت ایران، قیمت نفت افزایش یابد. به گفته این منبع آگاه، در واقع سناریوی صادرات صفر ایران شاید هیچ وقت اجرایی نشود، چون قیمت نفت - مخصوصا نفت برنت - الان هم در بالاترین حد رضایت ترامپ قرار دارد. به نظر می‌رسد از نظر وزیر نفت هند هم قیمت نفت بالاتر از این، مناسب نیست. هفته گذشته دارمندرا پرادهان، وزیر نفت هند در دیدار با همتای سعودی خود از عربستان خواست از عرضه کافی نفت به بازار مطمئن شود تا قیمت نفت در بحبوحه کاهش تولید اوپک، زیاد بالا نرود.

هند در حال مذاکره با امریکا در مورد تمدید معافیت از تحریم‌های ایران است. هند شاید با ارزش‌ترین واردکننده نفت ایران باشد چون بیش از ۸۰ درصد نفت مورداستفاده خود را وارد می‌کند.

خبر

انباشت مواد اولیه تولید در گمرک شهید رجایی با قطعی سیستم انبار

تداوم قطعی سیستم تسویه انبار گمرک شهید رجایی، فرآیند ترخیص و خروج مواد اولیه خطوط تولید را با اختلال مواجه کرده است.

از روز چهارشنبه با قطعی سیستم تسویه بندر، فرآیند ترخیص کالاهای خطوط تولیدی در گمرک شهید رجایی با اختلال روبه‌رو شده است.

در این خصوص برخی صاحبان کالا در گفت‌وگو با تسنیم، گفتند که کالاهای وارداتی که به طور عمده مواد اولیه خطوط تولید می‌باشند، امکان ترخیص و خروج از گمرک پیدا نکرده‌اند. در همین رابطه سپهری یکی از صاحبان کالا در گمرک شهید رجایی با بیان اینکه، از چهارشنبه ظهر سیستم بندر قطع بوده و فعلاً کسی در این خصوص پاسخگو نیست، گفت: عمدتاً عدم ترخیص کالا مربوط به شرکت‌های تولیدی بوده و درحال حاضر صاحبان کالا در قسمت خدمات بنادر منتظر هستند تا با اتصال مجدد سیستم فرآیند ترخیص قطعی کالا ادامه پیدا کند. همچنین نصرالهی یکی دیگر از صاحبان کالا با بیان اینکه تاکنون ۱۲ میلیون تومان دموراژ پرداخت کرده‌ام، گفت: در حال حاضر مشخص نیست باید برای حل این مشکل به کدام مقام مراجعه کنیم. به گفته نصرالهی در حال حاضر صاحبان کالا تمامی حقوق و عوارض خود را پرداخت کرده‌اند، اما هوز تسویه انبار با سازمان بنادر انجام نشده است.

تعیین مهلت برای بازگرداندن خودرو بعد از عدم تأیید ثبت سفارش

بررسی اسناد جدید از پرونده خودروهای وارد شده با ثبت‌سفارش فاقد اصالت نشان می‌دهد، ظاهراً تعدادی از این خودروها با دریافت تعهد ترخیص شده‌اند.

پرونده تخلفات گسترده واردات خودرو در سایه افزایش قیمت‌های نجومی در بازار خودروهای وارداتی و داخلی تا حدودی به حاشیه رفته است. این در حالیست که پیش از این تسنیم بعد از افشای جزئیات این پرونده در روزهای ابتدایی سال جاری، از تشکیل پرونده قاچاق در این خصوص از سوی مرکز مبارزه با جرائم سازمان یافته گمرک ایران خبر داده بود. حواشی موضوع ثبت سفارش‌های فاقد اصالت برای واردات خودرو طی سال ۹۶ تا انتهای سال جاری ادامه یافته و ظاهراً دادگاه مربوط به این پرونده بزرگ در سال ۹۸ برگزار خواهد شد. گفتنی است، یکی از موضوعات جالب در خصوص این پرونده، بحث تعداد خودروهای خارج شده و خودروهای توقیف شده است. از سوی دیگر بررسی برخی اسناد موجود نشان می‌دهد، ظاهراً تعدادی از ۱۹۰۰ خودروی خارج شده با اخذ تعهد از صاحبان کالا ترخیص شده‌اند و این موضوع حاشیه جدید در پرونده خودروهای وارد شده با ثبت‌سفارش فاقد اصالت ایجاد کرده است. در ادامه یکی از این مکاتبات که در آبان ماه امسال و بعد از عدم تأیید اصالت ثبت‌سفارش مربوط به واردات خودرو از سوی سازمان توسعه تجارت انجام گرفته قابل مشاهده است. بر اساس این مکاتبه مهلت ۱۰ روزه به صاحب کالا داده شده تا با توجه به تعهد رسمی ثبت شده در دفتر اسناد رسمی در خصوص خودروهای ترخیص شده نسبت به ایفای تعهد مذکور عمل کند.

کارشناسان در گفت‌وگو با «جوان» از ضرورت‌های پیش‌روی اقتصاد ایران می‌گویند

اولویت‌های بهبود معیشت، اصلاحات بانکی و کاهش فاصله طبقاتی در ۹۸

گزارش یک

بهناز قاسمی

به گفته کارشناسان اقتصادی، سال ۹۸ سال سختی برای کشور خواهد بود و دولت باید در برنامه‌های کوتاه و بلندمدت، کاهش قدرت خرید مردم را جبران کرده و فاصله طبقاتی را کاهش دهد. علاوه بر این با اصلاح نظام توزیع یارانه‌ها و نظام بانکی، پول‌های محبوس شده در شبکه بانکی را به سمت تولید و صنعت هدایت کند.

«کاهش قدرت خرید مردم یکی از مهم‌ترین معضلات اقتصاد ایران در سال ۹۸ خواهد بود.» این را اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور در آذرماه امسال گفته و هشدار داده است در دوران اعمال تحریم‌های جدید کاهش قدرت خرید مردم در کنار بیکاری، کشور را به صورت جدی تهدید می‌کند. جهانگیری رفع این مشکلات را از اولویت‌های دولت دانسته و ابراز امیدواری کرده است دولت با اولویت قرار دادن این امور بتواند اقتصاد را در ماه‌های پیش رو مدیریت کند. هر چند که از آذرماه تاکنون فراز و نشیب‌های بسیاری در اقتصاد کشور به وجود آمده و دولت نتوانسته با موفقیت از آنها عبور کند.

کارشناسان اقتصادی نیز این روزها دغدغه وضع معیشت مردم را در سال آینده دارند. رئیس انجمن اقتصاد اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» اولویت اول دولت را در سال ۹۸، کاهش قدرت خرید مردم می‌داند و می‌گوید: کاهش قدرت خرید مردم در سال جاری و ادامه آن در سال آینده بسیار مهم بوده و جنبه امنیتی دارد و باید جدی گرفته شود. دکتر میثم موسایی می‌افزاید: ابتدا باید بحث اشتغال حل شود و تولید بار دیگر احیا و کارخانه‌ها بهسازی و ماشین‌آلات به روز شود. جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی افزایش یابد که این مسئله نیاز به امنیت و حفظ سرمایه‌های خارجی دارد. البته رفع این مسئله دست کارشناسان و برنامه‌ریزی اقتصادی نیست و موضوع در کلان کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد. وی خالی شدن سفره مردم را تأسف‌بار می‌داند و می‌افزاید: مسئولان باید نشان دهند که با مردم هستند و با دادن امید به جامعه، کاهش قدرت خرید مردم را جبران کرده و مستقیم و غیرمستقیم به کارگران، کارمندان و به ویژه کشاورزان کمک کنند.

استاد تمام دانشکده اقتصاد گفت: کشاورزان بیش از سایرین باید مورد حمایت قرار گیرند؛ چراکه با تأمین موادغذایی لازم در کشور فشار تحریم‌ها کاهش خواهد یافت و دولت می‌تواند با توزیع کودهای شیمیایی و بذرهای اصلاح شده، این اقشار زحمت‌کش جامعه را حمایت کند تا کشاورزان به خیل بیکاران شهری اضافه نشوند و امنیت غذایی کشور تأمین شود. وی همچنین تأکید کرد: در حوزه کارگری نیز، می‌توان با افزایش حقوق کارگران معادل نرخ تورم که بیش از ۴۰ درصد در سال جاری برآورد شده است به این اقشار کمک کرد. موسایی به بدهی‌های دولت به تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی اشاره می‌کند و می‌افزاید: افزایش بدهی دولت به این دو سازمان سلامت مردم را به خطر انداخته و باید تدبیر درستی برای آن اتخاذ کرد. بدهی دستگاه‌های بیمه‌ای و تأمین اجتماعی به بیمارستان‌ها، حداقل خدمات بهداشتی و سلامتی را از مردم گرفته و سلامت مردم را با تهدید جدی روبه‌رو کرده است. به ویژه اینکه کاهش مصرف برخی از موادغذایی بیش از گذشته سلامت ایرانیان را به خطر انداخته است.

موسایی کاهش فاصله طبقاتی را با اخذ مطالبات از پردرآمدها، تجار و بازرگانان از اولویت‌های نخست دولت می‌داند و می‌افزاید: افزایش فاصله طبقاتی فقرا و اغنیا در طول تاریخ بی‌سابقه بوده و باید دولت در برنامه‌های کوتاه و بلندمدت فکری به حال آن کنند.

■ دکتر سیدعلی: نرخ نیمایی به نرخ آزاد نزدیک شود

سیدکمال سیدعلی، مدیرعامل سابق صندوق ضمانت صادرات نیز در گفت‌وگو با «جوان» مدیریت پرداخت یارانه‌ها و سبدحمایتی را اولویت نخست دولت در سال ۹۸ عنوان می‌کند و می‌گوید: باید پرداخت یارانه نقدی با تخصیص سبدحمایتی در کنار هم سر و سامان یابد و دولت باید توزیع این دو را مدیریت کند.

وی توزیع کالا به صورت کالابرگ را راه صحیح می‌داند و می‌گوید: از آنجایی که نرخ تورم در سال جاری افزایش یافته و افزایش یارانه نقدی به افزایش نرخ تورم دامن می‌زند، از این رو دولت باید حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و متوسط جامعه را در اولویت کاری خود قرار دهد و در پرداخت یارانه نقدی و سبد حمایتی دقت بیشتری کند و از هرگونه آزمون و خطا بپرهیزد.

دکتر سیدعلی تعدیل نرخ سوخت را اولویت دیگر اعلام می‌کند و می‌گوید: دولت با کسب درآمد از محل تعدیل نرخ سوخت می‌تواند به اقشار آسیب‌پذیر کمک بیشتری کند و کاهش قدرت خرید مردم را جبران کند.

وی با تأکید بر تک نرخی کردن قیمت ارز در سال آینده می‌گوید: یا نرخ نیمایی به نرخ ارز آزاد نزدیک شود یا بالعکس. در هر صورت باید قیمت ارز را تک نرخی کنیم و با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی یک نرخ، مثلاً نرخ نیمایی داشته باشیم و قیمت آن حدود ۱۱ هزارتومان باشد تا فسادهایی که در سال جاری در تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی اتفاق افتاد دیگر تکرار نشود.

■ دکتر زری‌باف: اصلاح نظام بانکی و خشکاندن رگ فساد در بانک‌ها

رئیس مرکز مطالعات اقتصادی، اولویت نخست دولت را در سال آینده اصلاح نظام بانکی و آزادسازی سرمایه‌های مردم از سیستم بانکی عنوان کرد و معتقد است: باید تفکر ربوی در نظام بانکی برچیده شود و دولت در یک برنامه شش ماهه تلاش کند مهم‌ترین رگ جامعه که فساد شده را از نابودی نجات دهد.

دکتر سیدمهدی زری‌باف پیشنهاد می‌دهد که تمامی بانک‌ها غیرانتفاعی شود و سرمایه بانک‌ها در اختیار سهامداران خاص نباشد تا انگیزه‌شان برای خرید ملک و بنگاه‌داری از بین برود.

با این اقدام نیمی از بانک‌ها جمع می‌شود و پول کلان کشور که اکنون در بانک‌ها محبوس شده به سمت تولید می‌رود. وی با اشاره به سودهای کلان بانکی می‌افزاید: ۹۹ درصد مردم که پول برای سپرده‌گذاری ندارند و بندگان خدا درگیر دریافت وام و پرداخت سودهای کلان به بانک‌ها هستند، فقط یک درصد مرفه جامعه هستند که به جای سرمایه‌گذاری در تولید و صنعت، پول‌هایشان را در سیستم بانکی محبوس کرده‌اند و ماهانه سودهای بالا دریافت می‌کنند. متأسفانه رگ فساد کشور (بانک‌ها) در اختیار همین یک درصد است. وی که حوزه مطالعاتی‌اش در حوزه اقتصاد مقاومتی است، از مافیای بانکی خبر می‌دهد و می‌گوید: دولت هیچ برنامه‌ای برای خشکاندن این رگ فساد ندارد و از مجلس نیز آبی گرم نمی‌شود؛ چراکه برخی از نمایندگان مجلس نیز از همین سودهای کلان سود می‌برند.

دکتر زری‌باف می‌افزاید: به اعتقاد من تمام مشکلات اقتصادی کشور از همین جاست و بانک مرکزی و بانک‌ها با خلق پول اوضاع را به هم ریخته‌اند و قطعاً این مشکل با اقدامات اورژانسی و مسکنی که هم‌اکنون رئیس کل بانک مرکزی انجام می‌دهد، رفع نمی‌شود و باید از سوی خود مردم از دولت مطالبه شود.

گزارش ۲

کشتی ۵۰ هزار گوسفند رومانیایی پهلو گرفت

استاندار سیستان و بلوچستان با بیان اینکه عملیات تخلیه و بارگیری ۵۰ هزار رأس گوسفند وارداتی تنظیم بازار از پنج‌شنبه شب آغاز شده است، گفت: این گوسفندان در کشتارگاه‌های سیستان و بلوچستان ذبح می‌شوند.

روز گذشته کشتی حامل ۵۰ هزار رأس گوسفند از نژاد برتر رومانی، به‌منظور تنظیم بازار گوشت در بندر چابهار پهلو گرفته و تخلیه شد.

احمدعلی موهبتی، استاندار سیستان و بلوچستان در جمع خبرنگاران گفت: در راستای سیاست تنظیم بازار کشور و جهت ارائه خدمات بهتر به مردم و تأمین پروتئین، گوشت قرمز و دام زنده از مسیر دریا، هوا و زمین وارد کشور شده و اولین محموله گوسفند زنده از طریق دریا شب گذشته وارد بندر چابهار شده و هم‌اکنون گوسفندان در حال تخلیه و بارگیری هستند.

وی افزود: در اولین کشتی ۵۰ هزار رأس گوسفند نژاد رومانیایی وارد کشور شده و روزانه ۱۰ هزار رأس از این گوسفندان تخلیه شده و در ۱۴ کشتارگاه استان سیستان و بلوچستان ذبح می‌شوند.

استاندار سیستان و بلوچستان همچنین گفت: دو فروند کشتی دیگر ظرف هفته آینده هر کدام به ظرفیت ۲۰ هزار رأس گوسفند وارد کشور می‌شود.

به گفته وی مجموع دام وارداتی و گوشت گرم قرمز معادل ۶۰۰ هزار رأس دام بوده که وارد کشور شده و با هدف تنظیم بازار و کاهش قیمت گوشت به‌ویژه در دو مقطع نوروز و ماه مبارک رمضان پاسخ مصرف کشور را بدهد.

موهبتی با اشاره به اینکه بارندگی در سال جاری مناسب بوده، گفت: دامداران نیازی به عرضه دام‌های خود به بازار نخواهند داشت و علوفه در مراتع کشور به مدد باران فراهم شده است.

به گفته وی این دام‌ها قبلاً در خارج از کشور ذبح می‌شدند که ارزش افزوده و اشتغال آن به کشورهای دیگر می‌رسید، اما اکنون دام‌ها به صورت زنده وارد شده و علاوه بر اینکه کشتارگاه‌های استان سیستان و بلوچستان فعال می‌شوند، اشتغال مناسب از نظر حمل‌ونقل، توزیع و بسته‌بندی گوشت ایجاد می‌شود.

استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه ۱۴ کشتارگاه پیشرفته در استان سیستان و بلوچستان وجود دارد، گفت: این ظرفیت وجود دارد که دام کشورهای همسایه به صورت حق‌العمل وارد شده و در کشتارگاه‌های استان ذبح و بسته‌بندی و گوشت آنها صادر شود.

وی همچنین گفت: ۲۵ مجموعه بسته‌بندی گوشت و همچنین هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای مراکز پرورش دام و ۱۵ هزار فرصت شغلی از این طریق در استان سیستان ایجاد شده و صنایع جانبی مانند پوست، سالامبور و سایر صنایع دیگر از این طریق فعال خواهد شد.

موهبتی در مورد قاچاق دام در استان سیستان و بلوچستان گفت: طی ۱۱ ماه سال جاری، تنها ۲۷۰۰ رأس دام قاچاق که قصد خروج از کشور را داشت کشف شده، اما هم‌اکنون جلوی قاچاق گرفته شده است.

به گفته وی ۸۰ درصد گوشت دام‌های ذبح‌شده وارداتی به سایر استان‌های کشور و تنها ۲۰ درصد آن در استان سیستان و بلوچستان جذب می‌شود.

استاندار سیستان و بلوچستان همچنین گفت: غیر از کشتی گوسفندان، ۲۰ هزار رأس گاو و گوساله، ۵۵۰۰ نفر شتر، ۳۰۰۰ رأس دام سبک و ۸۰۰۰ تن گوش قرمز از مبادی رسمی قبلاً وارد کشور شده و همچنان ادامه دارد تا بازار کشور تنظیم شود.

وی تأکید کرد: هم‌اکنون شرایط مناسبی در استان سیستان و بلوچستان از نظر گوشت قرمز فراهم شده است.

موهبتی همچنین در پاسخ به سؤالی در مورد توسعه سواحل مکران گفت: همه زیرساخت‌های موردنیاز برای توسعه سواحل مکران در حال فراهم شدن است و با توجه به اینکه بندر چابهار فعلاً از تحریم‌ها معاف شده، سواحل مکران که دارای ۱۵۰۰ کیلومتر ساحل است که ۷۵۰ کیلومتر آن در ایران و بقیه در کشور پاکستان قرار دارد که امیدواریم این دو ساحل به موازات همدیگر در همکاری بین دو کشور توسعه پیدا کنند.

استاندار سیستان و بلوچستان اظهار داشت: برای بندر اصلی چابهار یک میلیارد دلار سرمایه‌گذاری تاکنون انجام شده و همچنان در حال توسعه سرمایه‌گذار است و فاز یک توسعه این بندر به زودی آماده می‌شود، ولی ۱۴ مجموعه بندر صیادی، اسکله صیادی نیز در آینده آماده می‌شود.

به گفته وی ۷۰ درصد تن ماهیان کشور و ۳۷ درصد صید ماهیان از چابهار تأمین می‌شود.

موهبتی افزود: البته غیر از آن، اسکله‌های پرورش ماهی در قفس در محیط دریا تاکنون ۲۰۰ هزار مترمربع در برنامه‌ریزی قرار دارد که تاکنون ۲۰ هزار هکتار زمین برای پرورش میگو، برنامه‌ریزی شده که ۸۰۰۰ هکتار آن در مرحله اجرا قرار دارد.

استاندار سیستان و بلوچستان همچنین به برنامه ایجاد ۱۰ هزار هکتار کشت گلخانه‌ای با استفاده از شیرین‌سازی آب دریا و آب پشت سدها در استان سیستان و بلوچستان خبر داد و گفت: در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس سالانه ۳۷ هزار مترمکعب آب دریا با میزان شوری بالا شیرین می‌شود، درحالی که شوری آب در سواحل مکران نصف آب در خلیج‌فارس است.

وی همچنین از نیاز به سرمایه‌گذاری در ۵۰۰۰ هکتار سواحل دریایی در چابهار خبر داد و گفت: استان سیستان و بلوچستان از نظر سرمایه‌گذاری مستعد و آماده پذیرش سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است.

موهبتی در مورد حضور هندی‌ها در سواحل مکران گفت: طی تفاهمنامه سه‌جانبه بین ایران، افغانستان و هند شرکت‌های هندی در قراردادهای اپراتوری بندر چابهار حضور دارند و اینگونه نیست که سواحل مکران به هندی‌ها واگذار شده باشد، بلکه براساس تفاهمنامه سرمایه‌گذاران هندی مشارکت می‌کنند و در حوزه اپراتوری بندر چابهار سرمایه‌گذاری کرده‌اند و آنها می‌توانند حتی برای احداث راه‌آهن و بزرگراه نیز سرمایه‌گذاری کنند.

به گفته موهبتی سرمایه‌گذاران هندی تاکنون ۸۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری در چابهار و سواحل مکران در قالب قراردادهای اپراتوری انجام داده‌اند.

یادداشت

مهران ابراهیمیان

بازار مسکن در سال ۹۸ چه خواهد شد؟

سالی که گذشت با رکود تورمی فراگیر در حوزه مسکن مواجه بودیم که از یک‌سو نرخ‌های متوسط مسکن در تهران را به ۱۰ میلیون تومان رساند، قیمت‌هایی که اکنون فاصله زیادی از توانایی متقاضیان واقعی مسکن گرفته‌اند و از سوی دیگر ساخت مسکن را محدود و بسیار کاهش داده است، به‌نحوی که به گفته بسیاری از کارشناسان کمبود ساخت ۱/۵ میلیون واحد مسکونی داریم. البته منظور از کمبود ساخت به معنای انکار خانه‌های خالی نیست، اما این تعارض نیز بخشی از برنامه‌های دستکاری شده درباره مسکن و بازیگران آن است. با این اوصاف بازار مسکن در سال ۹۸ چگونه خواهد بود؟

ابتدا باید نگارنده تأکید کند که این یادداشت با در نظر گرفتن چندین مؤلفه تنظیم می‌شود و لذا عوامل داخلی و خارجی ممکن است این پیش‌بینی را تحت تأثیر قرار دهد. با این فرض اولیه ابتدا به تحلیل تکنیکال گونه بازار مسکن می‌پردازیم. براساس تحلیلی که احسان سلطانی در کانال خود قرار داده، میانگین بهای ارزی مسکن تهران با ۳۰ درصد کاهش به ۸۵۰ دلار در متر مربع در بهمن ماه ۱۳۹۷ تنزل کرده است، درحالی که در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، میانگین بهای مسکن تهران ۱۲۰۰ دلار در متر مربع بود که در سال ۱۳۹۷ تا ۶۰۰ دلار در متر مربع کاهش یافت و در بهمن ماه به ۸۵۰ دلار در متر مربع رسید.

این اقتصاددان به استناد تورم ۳۰ درصدی و احتمال تعدیل قیمت‌ها با ارز در مصالح و زمین، پیش‌بینی کرده که حداقل افزایش قیمت مسکن بین ۳۰ تا ۵۰ درصد در سال ۱۳۹۸ تجربه خواهد شد.

این نوع تحلیل اگرچه می‌تواند پایه و اساس آماری داشته باشد، اما تقریباً می‌توان این تحلیل را بدون توجه به سایر عوامل به‌خصوص در بخش تقاضا و قدرت خرید بخش واقعی مسکن تلقی کرد.

وقتی افراد حقیقی متقاضی مسکن در نیمه دوم سال گذشته خود را آماده خرید می‌کرده‌اند، اکنون باید حداقل دارایی و پس‌اندازی بیش از صددرصد را در طول یکسال ابتیاع کرده باشند که معاملات ماه‌های اخیر نشان می‌دهد که این نوع تقاضا به شدت تحت‌تأثیر بی‌ارزش شدن پول ملی، سرکوب شده است. لذا کشش افزایش قیمت در بخش تقاضا در سال ۹۸ بسیار محدودتر و کمتر از سال ۹۷ خواهد بود. به خصوص که طبق آمار، عمق رکود معاملات در سال ۹۷ بیشتر از سال ۹۶ شده و با وجود رکود تورمی، شاهد رشد قیمت مسکن نیز بوده‌ایم.

به‌عنوان مثال فرض کنید در شهر تهران ملکی که در سال ۹۶ در حدود ۳۵۰ میلیون تومان بود در اسفندماه امسال بیش از ۹۰۰ میلیون قیمت می‌خورد که خریداران واقعی با درآمدهای کمتر از ۵ میلیون تومان دیگر نمی‌توانند از پس افزایش قیمت در این حد و اندازه بربیایند.

لذا به استناد این استدلال می‌توان مدعی شد که در حالت کلی بازار مسکن دچار رکود تورمی خواهد بود، مگر آنکه صاحبان نقدینگی بزرگ مانند بانک‌ها و سایر نهادهای فعلی در حوزه مسکن خواسته باشند بازی جدیدی را طراحی کنند که این موضوع نیز بستگی کاملی به وضعیت اقتصادی دارد و از آنجایی که رکود تورمی برای همه بازارها پیش‌بینی می‌شود، لذا احتمال ورود جدی سوداگران نیز در این بخش بسیار ضعیف است. فرض دومی که در بخش تقاضا می‌توان مدنظر قرار داد، مواجهه مستأجران با افزایش احتمالی رهن و اجاره در فصل داغ جابه‌جایی است که به تحریک تقاضا منجر خواهد شد. احتمالاً مستأجران در واکنش به افزایش قیمت اجاره و رهن تلاش خواهند کرد تا جایی که ممکن است یا صاحب مسکن شوند یا برای کاهش هزینه‌ها به حاشیه‌نشینی‌ها دامن بزنند (بخشی که خود را تطبیق می‌دهد در تقاضای مسکن بی‌اثر است). این عوامل حتماً بازار اجاره حاشیه شهرها را رونق خواهد بخشید و مانع از افزایش بیشتر قیمت اجاره‌بها در سطح شهرها به‌خصوص شهرهای بزرگ خواهد شد.

البته این استدلال‌ها به معنای افزایش نیافتن قیمت‌ها در بازار مسکن نخواهد بود، بلکه به تعبیر رئیس اتحادیه مشاوران املاک افزایش احتمالی قیمت حامل‌های انرژی، افزایش نرخ دستمزد، تأثیر اندکی بر بازار مسکن ایجاد خواهد کرد، اما بعید است در سال ۱۳۹۸ شاهد نوسان مجددی همانند سال ۱۳۹۷ در بازار مسکن باشیم.

نکته دیگری که بازار مسکن را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد، بازارهای موازی همچنون سکه و دلار است که در قیاس با مسکن از ضریب نقدشوندگی بیشتری برخوردارند، لذا احتمال ورود سرمایه‌ها به قصد سوداگری را در سال آینده نیز کمتر خواهد کرد. لذا به نظر می‌رسد که ثبات قیمت مسکن در سال ۹۸ به مراتب بیشتر از سال ۹۷ و اواخر سال ۹۶ باشد. البته ابهام سازنده‌ها برای چگونگی قیمت‌گذاری تحت‌تأثیر شرایط اقتصادی ۹۸ نیز عامل مهمی خواهد بود که در دوران رکود در قیمت‌گذاری مؤثر است و باید دید آیا این ابهامات مدیریت خواهد شد یا نه؟

گزیده

صادرات غیرنفتی ایران به مرز ۴۰ میلیارد دلار رسید

سرپرست سازمان توسعه تجارت با اشاره به کاهش میعانات گازی و افت ۳۷/۵ درصدی صادرات غیرنفتی در سال جاری گفت: صادرات غیرنفتی در ۱۱ ماهه امسال به مرز ۴۰ میلیارد دلار رسید، در صادرات غیرنفتی ۱۰ ماهه امسال نسبت مدت مشابه پارسال روند رو به رشد داشتیم، اما در ۱۱ ماه امسال نسبت به پارسال کاهش داشتیم.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، محمدرضا مودودی با حضور در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما افزود: بیشترین دلیل کاهش صادرات غیرنفتی ما در این ۱۱ ماه، متوجه میعانات گازی بود، زیرا با محدویت فروش مواجه شده و حدود ۳۷/۵ درصد افت داریم، اما در بخش اقلام صنعتی، پتروشیمی و کشاورزی، صادراتمان خوب بود و نسبت به مدت مشابه سال پیش حدود ۲ درصد و در بخش پتروشیمی ۱۴ درصد رشد داریم.

مودودی با بیان اینکه بخشی از مشکلات، ناشی از دوگانه شدن مدیریت است، گفت: در چارچوب قوانین باید حرکت کنیم. در بخش صنعتی و معدنی در زمینه صادرات، کمترین مشکل را داریم.

وی با اشاره به اینکه بانک مرکزی در دوره سختی قرار دارد، افزود: از ۴۰ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی حدود ۱۰/۵ میلیارد دلار آن به سامانه نیما برگشته است.

سرپرست سازمان توسعه تجارت گفت: امسال به علت نوسانات نرخ ارز، ترافیک و فشار تقاضا را از طرف بخش خصوصی برای ثبت‌سفارش احساس کردیم و بالغ بر ۷۶ میلیارد دلار تقاضای بی‌سابقه ثبت‌سفارش داشتیم که از این میزان حدود ۴۶ میلیارد دلار تخصیص ارز شده است و از این میزان حدود ۲۴ میلیارد دلار توسط بانک تأمین شده است و ۱۰/۵ میلیارد دلار هم از طریق ارز نیمایی انجام شده است.

مودودی با اشاره به اینکه بازار در کشورمان مدرن نیست، گفت: بخش خصوصی برند کشورمان باید در تجارت داخلی و خارجی ایفای نقش بیشتری کند و شرکت‌های کوچک را مدیریت کند.

سیدفرید موسوی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی هم با حضور در این برنامه با اشاره به کاهش ارزش پول ملی به یک چهارم گفت: این موضوع موجب شد تا نیاز به نقدینگی افزایش یابد و تولیدکننده‌ها دچار مشکل شوند و فشار زیاد هم به شبکه بانکی وارد شد.

وی همچنین به مشکلات شبکه بانکی اشاره و اضافه کرد: دولت بارها اعلام کرد که در خصوص رفع مشکلات بانکی اقدام می‌کند، اما با توجه به سرکوب نرخ‌ها و مشکلاتی دیگر، این موضوع محقق نشد.

موسوی گفت: فضا را باید به نوعی مدیریت کنیم که تولیدکنندگان، کمترین آسیب را ببینند. در بخش ارزی هم باید راهکارهایی را در نظر بگیریم. چندگانگی نرخ ارز به نفع تولید نخواهد بود.